

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Finanstilsynet
Postboks 1187 Sentrum
0107 OSLO

Deres ref

Vår ref
23/5106

Dato
22.12.2023

Statsbudsjettet 2024 – Finanstilsynet – tildelingsbrev

1.	Innledning	2
2.	Viktige utfordringer fremover	2
3.	Mål og prioriterte tiltak for 2024.....	3
4.	Styring og kontroll i virksomheten.....	10
5.	Rapportering	13
6.	Budsjettildeling	15

Vedlegg 1: Styringskalender 2024

Vedlegg 2: Nøkkeltall

Vedlegg 3: Fullmakter

Vedlegg 4: Krav til rapportering om budsjettstatus

1. INNLEDNING

I dette tildelingsbrevet meddeles Stortingets budsjettvedtak og Finansdepartementets styringssignaler for Finanstilsynet i 2024. Prop. 1 S (2023–2024) for Finansdepartementet ble behandlet 20. desember 2023 på grunnlag av Innst. 5 S (2023–2024).

Styringsdialogen mellom Finansdepartementet og Finanstilsynet er forankret i Prop. 1 S og Stortingets behandling av denne, hovedinstruks til Finanstilsynet av 10. desember 2020 samt reglement for og bestemmelser om økonomistyring i staten.

Hoveddokumenter og faste møter i styringsdialogen fremgår av styringskalenderen, jf. vedlegg 1. Departementets styringssignaler gis alltid skriftlig.

Finanstilsynet må være forberedt på å få oppdrag som ikke er nevnt i tildelingsbrevet.

2. VIKTIGE UTFORDRINGER FREMOVER

Det er stor usikkerhet om utviklingen i realøkonomien og finansmarkedene fremover, både i Norge og internasjonalt. Betydelig høyere renter internasjonalt og i Norge gjør det tyngre å betjene gjeld, og endrer markedsverdien på finansielle instrumenter, fast eiendom med mer. I Norge er mye gjeld i husholdningene og høye priser på boliger og næringseiendommer de viktigste sårbarhetene i det finansielle systemet. God soliditet er avgjørende for bankenes evne til å bære tap og yte lån i nedgangstider, og Finanstilsynet må ved hjelp av forskjellige virkemidler bidra til dette. Finanstilsynet må både som tilsynsmyndighet og som krisehåndteringsmyndighet være forberedt på å håndtere problemer som kan oppstå i finansforetakene.

Finanssektoren fortsetter digitaliseringen og utviklingen av nye løsninger og tjenester. I tillegg til endringene som finansforetakene selv driver frem, kommer nye aktører inn med nye tilbud. Nye tjenester og aktører kan gi større sårbarhetsflater for finanssystemet samlet, mens utkontraktingen av IKT-drift kan medvirke til mer komplekse og lengre leverandørkjeder som er sårbare for angrep eller operasjonell svikt. Risikoen knyttet til digitale angrep har fått økt oppmerksomhet, blant annet som følge av krigen i Ukraina. De tette sammenkoblingene i det finansielle systemet innebærer at alvorlige enkelthendelser raskt kan påvirke andre tjenester og systemet som helhet. En viktig oppgave for Finanstilsynet i tilsynsvirksomheten er å bidra til robuste IKT-systemer og god beredskap for den finansielle infrastrukturen og finanssektoren generelt, jmfør Totalberedskapskommisjonen.

De finansielle aktivitetene over landegrensene i EØS-området er omfattende. Det felleseuropeiske regelverket er i økende grad basert på fullharmonisering og samarbeid i regi av de felleseuropeiske tilsynsmyndighetene. Regelverket blir stadig utviklet for å håndtere endringer i markedene. Forvaltningen av regelverket og deltagelsen i tilsyns-samarbeidet krever allerede mye ressurser i Finanstilsynet, og omfanget vil trolig bli større i årene fremover.

Som følge av målet om at Europa skal bli klimanøytralt innen 2050, er det vedtatt flere omfattende EU-regler på finansområdet som skal bidra til bærekraftige investeringer ved å fremme åpenhet og transparens. Krav til informasjon om klima og bærekraft knyttet til foretakenes virksomhet, blir vesentlig utvidet. Videre skal finansforetakene inkludere bærekraftsrisiko i vurderinger av risiko og kapitalbehov. Blant annet skal det utvikles klimascenarier, som skal brukes i analyser og stresstester. Utviklingen på dette området vil kreve at Finanstilsynet følger opp at viktige deler av nytt regelverk blir etterlevd av foretakene.

Raske samfunnsendringer, teknologisk utvikling, nye oppgaver og stramme budsjetter gjør det nødvendig for Finanstilsynet å kontinuerlig utvikle virksomheten. Digitalisering, rasjonelle arbeids- og samarbeidsformer og god kompetanse er sentrale virkemidler for å sikre en risikobasert, forsvarlig og kostnadseffektiv tilsynsvirksomhet. I årene fremover vil derfor blant annet digitalisering av prosesser, kompetanseutvikling og arbeidet med å rekruttere markedsattraktiv kompetanse være viktig.

3. MÅL OG PRIORITERTE TILTAK FOR 2024

Finanstilsynets samfunnsoppdrag er å bidra til finansiell stabilitet og velfungerende markeder. Finanstilsynet organiserer virksomheten i ulike tilsynsområder og skal prioritere foretak og områder som har størst innvirkning på finansiell stabilitet og velfungerende markeder. For å støtte opp under finansiell stabilitet skal Finanstilsynet følge utviklingstrekk i økonomi, markeder og foretak som kan true den finansielle stabiliteten, og rapportere jevnlig om utviklingen til allmenheten og Finansdepartementet. Finanstilsynet skal legge vekt på makrobasert tilsyn og makroøkonomisk overvåking, se til at foretakene under tilsyn ivaretar forbrukernes interesser og rettigheter og at det er tilstrekkelig konkurranse i finansmarkedet. Ressursinnsatsen må innrettes mot områder der risikoen vurderes som høyest.

Finansdepartementet forventer at resultatene i 2024 samlet sett skal være minst like gode som resultatene før pandemien, jf. Prop. 1 S (2023–2024) for Finansdepartementet. Departementet vil i sin samlede resultatvurdering vektlegge helheten i Finanstilsynets virksomhet.

Det er fastsatt seks hovedmål for Finanstilsynet. Hovedmålene er supplert med prioriterte tiltak og styringsparametere, som belyser tilsynets aktiviteter på enkelte områder i 2024.

3.1 Hovedmål 1 Solide og likvide finansforetak

Solide og likvide finansforetak er en forutsetning for stabiliteten i det finansielle systemet, der foretakene er i stand til å oppfylle forpliktelsene overfor kundene og opprettholde viktige samfunnsfunksjoner. Finanstilsynet skal bidra til dette blant annet gjennom makroøkonomisk overvåking og makrotilsyn og ved å føre tilsyn med enkeltforetak.

3.1.1 Styringsparametere

- Antall tilsyn i banker, kredittforetak og finansieringsforetak:
 - a) stedlige tilsyn (inkludert IRB-tilsyn)
 - b) dokumentbaserte tilsyn
- Antall gjennomførte SREP (risiko- og kapitalbehovsvurderinger)
- Antall tilsyn med forsikrings- og pensjonsforetak:
 - a) stedlige tilsyn (inkl. tilsyn med foretakenes modeller for beregning av solvenskapitalkrav)
 - b) dokumentbaserte tilsyn

3.1.2 Prioriterte tiltak i 2024

Soliditetstilsyn med finansforetak

Det løpende operative tilsynet har som hovedformål å forebygge kriser i foretak under tilsyn og må til enhver tid være en prioritert oppgave for Finanstilsynet. Soliditetstilsynet med banker er en grunnleggende og høyt prioritert oppgave, og det er også viktig å se til at soliditeten i pensjonsinnretninger og andre finansforetak er tilfredsstillende. Gjennom tilsyn, oppfølging av de interne modellene som de største foretakene bruker og annen løpende tilsynsvirksomhet, skal Finanstilsynet også i 2024 bidra til at foretakene har god soliditet, er likvide, har robust finansiering, egnet ledelse og en forsvarlig risiko- og virksomhetsstyring. Klimarisiko inngår i tilsyn med risiko og risikostyring i finansforetakene. Verdipapirisering av porteføljer forutsetter at Finanstilsynet følger opp at risiko blir overført til investorer i samsvar med forutsetningene.

Solide og likvide finansforetak og god virksomhetsstyring er en forutsetning for finansiell stabilitet, der foretakene er i stand til å oppfylle sine plikter overfor kundene og kan ta hånd om sine funksjoner i økonomien.

Finanstilsynet skal innenfor rammen av ansvarsdelingen og krav til tilsynssamarbeid mellom hjemlandsmyndighet og vertslandsmyndighet som følger av EØS-regelverket, arbeide for at disse hensynene ivaretas også overfor utenlandske foretakene som har virksomhet i Norge. Finanstilsynet skal blant annet følge opp omforent memorandum om tilsyn med signifikante filialer av nordiske bankgrupper, herunder forventning om resiprositet når det iverksettes tiltak. I valg av tiltak som Finanstilsynet setter i verk eller foreslår av hensyn til risikoforholdene i det norske markedet, skal Finanstilsynet legge vekt på at tiltakene bør gjelde også for utenlandske foretaks virksomhet i Norge.

Finanstilsynet må på tilsvarende måte gjennom tilsynet med norske foretak som har virksomhet i utlandet, følge opp tiltak og krav som iverksettes av vertslandsmyndigheten og som er anerkjent som grunnlag for resiprositet i samsvar med EØS-regelverket, herunder memorandum om tilsyn med signifikante filialer av nordiske bankgrupper.

Makrotilsyn

Finanstilsynet skal også i 2024 legge vekt på makrotilsyn og utviklingen i makroøkonomiske forhold. Den usikre økonomiske situasjonen som følge av krig og annen geopolitisk uro, høy inflasjon og renteoppgang, gjør dette særlig viktig. Erfaring har vist at risiko i makroøkonomien kan skape finansielle kriser, og makrotilsyn må derfor være en viktig del av grunnlaget for et effektivt tilsyn. Makrotilsynet skal være særlig rettet mot den gjensidige påvirkningen innenfor det finansielle systemet og mellom det finansielle systemet og realøkonomien. Dette arbeidet har også stor betydning for forutsetningene Finanstilsynet har for å gi råd til Finansdepartementet om makroregulering, inkludert reguleringen av utlånspraksis i bankene og krav til soliditet og likviditet.

Finanstilsynet skal innen 23. august 2024 gi råd til departementet om innretningen av utlånsforskriften etter 31. desember 2024. Rådet skal ledsages av et høringsnotat i samsvar med utredningsinstruksen. Finanstilsynet skal redegjøre for hvordan forskriften har fungert med høyere renter, hvordan den regionale differensieringen har fungert og hvordan større og mindre banker, låntagere og andre aktører har tilpasset seg reglene. Finanstilsynet skal vurdere hvordan endringene fra 1. januar 2023 har fungert, og om endringer i annet regelverk påvirker behovet for regulering av utlånspraksis. Finanstilsynet skal innhente faktagrunnlag og analyser fra Norges Bank.

3.2 Hovedmål 2 Robust infrastruktur

Robust finansiell infrastruktur er en avgjørende forutsetning for betryggende systemer for betalinger, handel, prissetting og oppgjør i finansmarkedet. Svikt i infrastrukturen kan raskt føre til omfattende stans i kritiske tjenester og dermed få alvorlige samfunnsmessige konsekvenser. Finanstilsynet skal bidra til å sikre infrastrukturen gjennom tilsyn, overvåkning og kontroll.

3.2.1 Styringsparametere¹

- Antall tilsyn med infrastrukturforetak
- Antall tilsyn med betalingsforetak og e-pengeforetak
- Antall tilsyn med foretakenes bruk av IKT-systemer og cybersikkerhetstiltak

3.2.2 Prioriterte tiltak i 2024

Tilsyn med aktørene i betalings-, handels- og oppgjørssystemene og annen finansiell infrastruktur

Alvorlig svikt eller sammenbrudd i den finansielle infrastrukturen kan ramme finanssektoren og vitale samfunnsfunksjoner hardt. Nye og avanserte digitale løsninger og nye aktører og leverandører kan medvirke til økt effektivitet, men kan også øke risikoen i det finansielle systemet. Finanstilsynet skal også i 2024 føre tilsyn med aktørenes styring og kontroll av IKT-risiko, cyberrisiko og annen operasjonell risiko.

¹ Se også nøkkeltall 1 i vedlegg 2.

3.3 Hovedmål 3 Investorbekyttelse

Pålitelig og tilstrekkelig informasjon er nødvendig for å sikre at verdipapirmarkedene kan bidra til god allokering og prising av kapital. Finanstilsynet skal bidra til at løpende og periodisk informasjon fra noterte foretak er rettvise og rettidig, og at prospekter er korrekt utformet. Tilsyn med verdipapirforetak og fondsforvaltere, samt effektiv og rask håndheving av adferdsreglene i verdipapirmarkedet skal medvirke til markedsdisiplin og god ivaretagelse av investorers og utsteders interesser.

3.3.1 Styringsparametere²

- Antall kontrollerte regnskap
- Antall tilsyn med revisorer
- Antall tilsyn med verdipapirforetak
- Antall tilsyn med forvaltningsselskaper for verdipapirfond, inkludert AIF-forvaltere

3.4 Hovedmål 4 Forbrukervern

God forbrukerbekyttelse er viktig for den enkelte forbruker og for tilliten til aktørene i finansmarkedet. Tjenestetilbyderne skal ivareta kundenes interesser og ta hensyn til kundenes forutsetninger for å forstå egenskapene knyttet til produktene. Finanstilsynet skal ivareta forbrukervernet gjennom tilsyn med at foretakene tilbyr og formidler produkter på en forsvarlig måte.

3.4.1 Styringsparametere

- Antall tilsyn i finansforetak der en vesentlig del av tilsynet omhandler forbrukervernrelaterte tema.
- Antall tilsyn med forsikringsformidlere
- Antall tilsyn med låneformidlere
- Antall tilsyn med regnskapsførere
- Antall tilsyn med eiendomsmeglingsforetak
- Antall tilsyn med inkassoforetak
- Antall tilsyn med gjeldsinformasjonsforetak

3.4.2 Prioriterte tiltak i 2024

Tilsyn med distribusjon av utlån, pensjons- og fondsprodukter samt andre finansielle instrumenter

Pensjonsprodukter med investeringsvalg og sparing i fondsprodukter innebærer at kundene selv bærer avkastningsrisikoen, og ved låneopptak pådrar kundene seg gjeld. Gjennom tilsyn skal Finanstilsynet i 2024 medvirke til at foretakene tilbyr og formidler

² Se også nøkkeltall 2-5 i vedlegg 2.

produktene på en forsvarlig måte. Foretakene skal ta vare på interessene til kundene og ta hensyn til deres forutsetninger for å forstå produktegenskapene og konsekvenser av sine avgjørelser. Oppgavene til Finanstilsynet er utvidet gjennom strengere krav til distributører av forsikringsprodukter og gjennom nye krav til distributører av utlån til forbrukere. Ny lov om låneformidling trådte i kraft 1. juli 2023 og innebærer at Finanstilsynet i 2024 må regne med å bruke ressurser på å behandle søknader om konsesjon og registrering fra mange nye aktører.

Tilsyn med forvaltning av tjenstepensjonsordninger

De private tjenstepensjonsordningene har gått gjennom betydelige endringer de siste årene. Blant annet er det innført egen pensjonskonto i innskuddsordninger og regelverket for forvaltning av pensjonsmidler i garanterte pensjonsprodukter er endret. Finanstilsynet må i 2024 også for kollektive pensjonsprodukter med investeringsvalg se til at foretakene ivaretar kundenes interesser, samt tar hensyn til deres forutsetninger for å forstå produktegenskapene og konsekvenser av egne avgjørelser. For garanterte pensjonsprodukter må Finanstilsynet påse at mer fleksibel bruk av avkastningsoverskudd ikke fører til urimelige forskjeller mellom ellers like kunder og kundegrupper, og følge med på om ordningen med et nytt fleksibelt bufferfond kommer kundene til gode.

3.5 Hovedmål 5 Effektiv krisehåndtering

Beredskap til å kunne håndtere kritiske situasjoner er viktig for tilliten til det finansielle systemet. Finanstilsynet skal ha beredskap for å håndtere kriser i så vel enkeltforetak som markeder, slik at faren for omfattende og varige skadevirkninger for finanssektoren og kundene reduseres.

3.5.1 Styringsparametere

- Antall krisetiltaksplaner og MREL³-krav for banker som er fastsatt av Finanstilsynet
- Antall gjenopprettingsplaner for banker som er vurdert av Finanstilsynet

3.5.2 Prioriterte tiltak i 2024

Krisehåndtering og beredskap

Det er viktig at Finanstilsynet har tilstrekkelig beredskap for å kunne håndtere eventuelle økonomiske problemer i finansforetakene og forstyrrelser i den finansielle infrastrukturen. Finanstilsynet må også i 2024 ta hensyn til usikkerheten rundt den økonomiske utviklingen og et skjerpet trusselbilde i prioriteringen av ressurser på dette feltet. I tillegg kommer det endringer i de felleseuropeiske regelverkene for bankkrisehåndtering og digital motstandskraft som Finanstilsynet må følge opp i sitt arbeid.

³ Minstekrav til summen av ansvarlig kapital og konvertibel gjeld.

3.6 Hovedmål 6 Kriminalitetsbekjempelse

Ulovlig virksomhet svekker tilliten til finansmarkedene og representerer urimelig konkurranse for foretak som driver virksomhet innenfor regelverket. Finanssektoren skal selv forebygge at finansforetak og andre aktører blir utnyttet i kriminelle aktiviteter, mens Finanstilsynet bidrar gjennom å føre tilsyn med at foretakene etterlever pliktene i regelverket for bekjempelse av hvitvasking og terrorfinansiering.

3.6.1 Styringsparametere⁴

- Antall hvitvaskingstilsyn i banker
- Antall hvitvaskingstilsyn i øvrige typer rapporteringspliktige foretak

3.6.2 Prioriterte tiltak i 2024

Tilsyn med etterlevelse av hvitvaskingsregelverket

Manglende etterlevelse av hvitvaskings- og terrorfinansieringsregelverket øker risikoen for at foretakene blir brukt til kriminalitet, og det øker risikoen for omdømmetap for foretakene og sviktende tillit til det finansielle systemet. Tilsynsvirksomheten har avdekket vesentlige svakheter i etterlevelsen av hvitvaskingsregelverket hos finansforetakene og andre rapporteringspliktige, og arbeidet må i 2024 fremdeles ha prioritet.

Stortingsmelding om økonomisk kriminalitet

Regjeringen vil i 2024 legge frem en stortingsmelding om økonomisk kriminalitet. Stortingsmeldingen inneholder temaer som berører Finanstilsynets fagområde, og tilsynet vil i 2024 bli involvert i arbeidet med flere av tiltakene i meldingen.

3.7 Andre prioriterte tiltak i 2024

Ny finanstilsynslov

Det regjeringsoppnevnte utvalget som gjennomgikk finanstilsynsloven og Finanstilsynets virksomhet la frem sin rapport i mars 2023. Finansdepartementet tar i 2024 sikte på å fremme lovproposisjon for Stortinget, og Finanstilsynet må være forberedt på å yte bistand i lovarbeidet og etterfølgende gjennomføring.

Regelverksutvikling

Finanstilsynet skal også i 2024 delta i internasjonal regelverksutvikling og sette av ressurser til å løse oppdrag fra Finansdepartementet. Dette blant annet for å tilpasse norsk regelverk til nye EØS-forpliktelser, til den teknologiske og markedsmessige utviklingen i Europa og Norge, samt til endringer i mål og forventninger hos allmenheten om hvilke problemer finansmarkedsreguleringen skal løse.

⁴ Se også nøkkeltall 6-7 i vedlegg 2.

Forskuttering av erstatningskrav etter konkurs i Alpha forsikring

I Prop. 1 S. (2023-2024) for Finansdepartementet er det avsatt inntil 90 mill. kroner for 2024 til statlig forskuttering av de norske skadelidtes erstatningskrav i konkursboet etter danske Alpha forsikring. Forvaltningen av ordningen legges til Garantiordningen for skadeforsikring, som Finanstilsynet er sekretariat for. Bevilgningen skal også dekke Finanstilsynets administrative kostnader ved ordningen. Det vises til omtale i Prop 1 S. for Finansdepartementet (2023-2024), s. 107 og eget oppdragsbrev som Finanstilsynet vil motta.

Overvåkning av nye teknologier og markeder

Teknologiske endringer i hvordan finansielle transaksjoner kan gjennomføres og hvilke eiendeler som kan omsettes i digitale markeder, kan skape et uoversiktlig bilde for myndigheter og forbrukere. Finanstilsynet må i 2024 følge med på utviklingen og vurdere hvilken risiko den utgjør for det norske finansmarkedet og norske forbrukere.

Internasjonalt arbeid

Finanstilsynet skal følge opp og delta i internasjonalt samarbeid, spesielt arbeidet innenfor EU/EØS og finanstilsynsmyndighetene i EU. Det skal legges særlig vekt på arbeid med saker som vil være folkerettslig bindende for Norge, og ivaretagelse av norske interesser skal ha prioritet i det internasjonale samarbeidet. Videre skal Finanstilsynet opplyse foretak under tilsyn om nye EØS-rettsakter som skal gjennomføres i norsk rett. Finanstilsynets oppfølging og deltagelse i internasjonalt samarbeid, inkluderer deltagelse i og oppfølging av arbeidet i Norges delegasjon til Financial Action Task Force (FATF).

Bærekraftig finans

Finanstilsynet følger i tilsyn og kartlegginger opp foretakenes håndtering av klimarisiko, og må også vurdere håndteringen av annen bærekraftsrelatert risiko, herunder naturrisiko. Finanstilsynet skal bl.a. følge opp foretakenes etterlevelse av nye regler i lov om bærekraftig finans, herunder at informasjonen som gis til kunder og investorer ikke innebærer såkalt grønnvasking, og forberede oppfølging av nye regler om bærekraftsrapportering fra regnskapsåret 2024. Finanstilsynet skal følge opp internasjonalt samarbeid innenfor området, spesielt i EU, samt arbeidet i Network for Greening the Financial System.

Videreutvikling av mål- og resultatstyringssystemet

Finanstilsynet gjennomførte for 2023 enkelte justeringer i etatens mål- og resultatstyringssystem ved å omgjøre enkelte styringsparametere til nøkkeltall. Tilsynets nåværende styringsparametere vektlegger aktiviteter. Finansdepartementet ber tilsynet innen 2. april 2024 om å vurdere hensiktsmessigheten av å etablere styringsparametere som legger større vekt på hvilke effekter tilsynets aktiviteter gir.

Digitaliseringsprosjektet

Finanstilsynet er fra 2022 inne i et femårig digitaliseringsprosjekt som forsterker det generelle digitaliseringsarbeidet i tilsynet. Resultatene så langt har vært gode, og det er viktig at dette fortsetter i 2024. Prosjektet retter seg særlig mot automatisering av forvaltningsoppgaver, digitalisering av tilsynsprosesser, mer effektiv rapportering og datafangst, bedre analyseløsninger og økt deling av data. Arbeidet skal bidra til effektivisering, forenkling og bedre kvalitet i tilsynsarbeidet. For næringslivet skal satsingen på sikt gi lavere kostnader i form av enklere rapportering og mindre dobbeltrapportering, lettere tilgang til tall og effektiv samhandling med Finanstilsynet.

Overføring av oppgaver fra Oslo Børs

Verdipapirhandellovutvalget har i NOU 2021: 1 foreslått å overføre oppgavene som tilbudsmyndighet og tilsyn med den løpende informasjonsplikten og utsatt offentliggjøring fra Oslo Børs til Finanstilsynet. Departementet mener det er realistisk at forslag til lovendringer kan fremmes for Stortinget i 2024, og Finanstilsynet må regne med å bruke ressurser på forberedelse av den praktiske gjennomføringen. Finansdepartementet vil involvere Finanstilsynet i avklaringen om tidspunktet for oppgaveoverføringen.

Vurdering av nye arbeidsplasser og tjenestested utenfor Oslo

Regjeringen har som ambisjon å bidra til en bedre regional fordeling av statlige arbeidsplasser. Finanstilsynet er en av de statlige etatene som kun har tjenestested i Oslo. Tilsynet bes i 2024 å vurdere om noen selvstendige enkeltfunksjoner i virksomheten eller andre deler av virksomheten kan lokaliseres til et nytt tjenestested utenfor Oslo med nyopprettede stillinger. Som en del av vurderingen skal Finanstilsynet vurdere steder som eventuelt kan ha forutsetninger for en slik etablering, samt hvilke konsekvenser en slik opprettelse eventuelt vil kunne ha for virksomheten og evnen til å utføre samfunnsoppdraget. Arbeidet skal gjøres i henhold til *Rettleiing til retningslinjene for statleg lokalisering*. Vurderingen skal oversendes departementet innen 30. november 2024.

4. STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN

4.1 Langsiktig utvikling, forbedring og effektivisering

Etaten må ha strategier og planer som viser hvilke utviklingsbehov etaten har for å løse samfunnsoppdraget på lang sikt og hvordan etaten skal ivareta dette. Finanstilsynet skal arbeide systematisk og kontinuerlig med å identifisere og iverksette tiltak som kan gi en bedre og mer effektiv oppgaveløsning i etaten og bedre tjenester for brukerne. Etaten bør særlig vektlegge hvordan digitalisering kan legge til rette for dette. I utviklingsarbeidet må etaten se regelverk, prosesser, kompetanse, organisering og ny teknologi i sammenheng. Finanstilsynet skal i årsrapporten beskrive dette arbeidet.

Finanstilsynet skal i årsrapporten gi en samlet vurdering av produktivitetsutviklingen i etaten. Vurderingen bør underbygges med nøkkeltall på relevante områder.

Regjeringen har igangsatt en tillitsreform. I den forbindelse ber Finansdepartementet Finanstilsynet om å legge til rette for god utnyttelse av medarbeideres kompetanse og om å påse at rapporteringskravene internt i virksomheten er hensiktsmessige og godt begrunnet. Etatene må samtidig sikre forsvarlig ivaretagelse av rettsikkerhet, likebehandling og internkontroll, og at virksomhetsstyringen for øvrig er godt tilpasset virksomhetens egenart samt risiko og vesentlighet.

4.2 Internkontroll og risikostyring

Finanstilsynet skal i årsrapporten gi en overordnet tilstandsvurdering av virksomhetens internkontroll og hva som er grunnlaget for denne vurderingen.

Finanstilsynet skal i årsrapporten også rapportere om internkontrollen har avdekket vesentlige avvik og hvilke forbedringstiltak som eventuelt er iverksatt. Se her også punkt 5.4 om rapportering om hendelser og avvik. Se punkt 5.2 for rapporteringskrav knyttet til etatens overordnede risikovurderinger.

Departementet legger til grunn at Finanstilsynet jevnlig gjør interne vurderinger av risiko for misligheter i etaten.

Finanstilsynet skal i 2024 vurdere bruk av internrevisjon, jf. rundskriv R-117. Vurderingen skal oversendes departementet innen 1. september 2024.

4.3 Sikkerhet og beredskap

I årsrapporten skal det redegjøres for sikkerhetstilstanden, sikkerhetsutfordringer, ev. sikkerhetstruende hendelser og gjennomførte aktiviteter på sikkerhets- og beredskapsområdet.

Justis- og beredskapsdepartementet innhenter med jevne mellomrom vurderinger av sikkerhetstilstanden for virksomheter underlagt sikkerhetsloven og av tilstanden for kritiske samfunnsfunksjoner. Departementet kommer nærmere tilbake til ev. behov for innspill fra etaten ifm. disse vurderingene.

Departementet viser til Finanstilsynets risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) av 30. november 2022 og kommende supplerende ROS-analyse, jf. brev av 8. februar 2023 knyttet til alvorlige hendelser på samfunnsikkerhetsområdet. Etaten skal i forbindelse med rapport for 1. tertial 2024 opplyse om det er vesentlige endringer i etatens analyser og eventuelt beskrive disse nærmere. Finansdepartementet legger opp til å innhente en ny risiko- og sårbarhetsvurdering fra etaten med frist for oversendelse i andre halvår 2025. Departementet planlegger å sende en egen bestilling om dette i løpet av første halvår 2024.

Etaten skal umiddelbart varsle departementet ved alvorlige sikkerhetshendelser, jf. «Rutine for hendelsesrapportering til departementet».

4.4 Informasjonssikkerhet

Finanstilsynet behandler betydelige informasjonsmengder, både om egen virksomhet og viktige finansinstitusjoner, som potensielt kan misbrukes. Informasjonssystemenes tilgjengelighet, konfidensialitet og integritet er avgjørende, og informasjonsverdier må beskyttes. Informasjonssikkerheten i disse systemene må følges opp på en god måte, basert på gjeldende regler, anerkjente standarder, oppdaterte vurderinger av risiko- og trusselbildet og råd fra fagmyndigheter. Departementet viser i den forbindelse til Nasjonal sikkerhetsmyndighets grunnprinsipper for IKT-sikkerhet 2.0.

Sikkerhetsmessige, personvernmessige og juridiske forhold må vurderes grundig i drift, forvaltning og utvikling av etatens IKT-løsninger. Departementet viser til at det digitale trusselbildet er skjerpet de seneste årene.⁵ Det er viktig at etatens arbeid med informasjonssikkerhet er tilpasset utviklingen i trusselbildet.

4.5 Oppfølging av saker fra Riksrevisjonen

Finanstilsynet skal i årsrapporten gi en kortfattet oversikt over ev. saker fra Riksrevisjonen som er rapportert til Stortinget i 2024.

4.6 Fellesføringer for 2024

Følgende fellesføringer er besluttet for 2024:

4.6.1 Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk

Det er et mål med systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk. Etaten skal følge opp dette målet. I dette arbeidet skal det tas hensyn til ivaretagelse av virksomhetens kjerneoppgaver og kostnadseffektivitet. Finanstilsynet skal også vurdere hvordan klimaendringene vil påvirke virksomheten. Etaten skal gjøre systematiske vurderinger av egen energibruk og ta i bruk lønnsomme energieffektive løsninger, samt øke energifleksibiliteten der dette er relevant.

4.6.2 Positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse

Regjeringen har høye ambisjoner når det gjelder mangfold. Statlige virksomheter skal ha en positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring. Arbeidsgiverne skal i samarbeid med de tillitsvalgte selv definere et hensiktsmessig ambisjonsnivå ut fra virksomhetens egenart og størrelse. Finanstilsynet skal i årsrapporten oppgi antallet ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring i 2024 og omtale utviklingen sett opp mot virksomhetens gjennomsnitt for 2020 og 2021.

⁵ *Nasjonalt digitalt risikobilde 2023*, Nasjonal sikkerhetsmyndighet (2023).

4.6.3 Redusere konsulentbruken

Det er et mål at staten samlet sett skal redusere konsulentbruken ved å utvikle egen kompetanse. Etaten skal arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes.

Finanstilsynet skal i årsrapporten for 2024 rapportere om konsulentbruken og oppfølgingen av fellesføringen, herunder om totalbeløp for kjøp av konsulenttjenester, hvilke tiltak som er iverksatt og konkrete resultater. Dersom det er fagområder og/eller kompetanseområder i virksomheten der konsulenter benyttes i særlig grad, skal bakgrunnen for dette omtales nærmere. Etaten skal som en del av rapporteringen også gi en overordnet omtale av eventuelle kjøp av konsulenttjenester fra kommunikasjonsbransjen (alle typer kommunikasjonstjenester) i 2024 og opplyse om totalbeløp for kjøp av slike tjenester. Dersom utgifter til kjøp av konsulenttjenester er vesentlige, bør virksomheten i note til årsregnskapet spesifisere dette nærmere. Dersom virksomheten har større kjøp av konsulenttjenester fra andre statlige leverandører bør dette fremgå særskilt.

5. RAPPORTERING

5.1 Årsrapport med årsregnskap

Årsrapporten for 2024 skal oversendes departementet senest 15. mars 2025.

Årsrapporten skal utformes iht. til de obligatoriske kravene som følger av bestemmelsene om økonomistyring i staten punkt 1.6.1 og 2.3.3 og rundskriv R-115 *Utarbeidelse og avleggelse av statlige virksomheters årsregnskap*. Årsrapporten skal dekke alle forhold nevnt i dette tildelingsbrevet og inneholde vurderinger og analyser av utviklingen under hvert hovedmål. Årsrapport med årsregnskap skal publiseres på etatens nettsider etter behandling av rapporten på årsmøtet, og senest innen 1. mai.

Rapportering på HR-området:

- Antall ansatte og avtalte årsverk per 31.12.2023 og 31.12.2024 iht. SSBs statistikk.
- Antall utførte årsverk⁶ per 31.12.2023 og 31.12.2024 (totalt³)
- Kjønnssammensetningen i etaten per 31.12.2024 (totalt)
- Det totale sykefraværet⁷ (for kvinner, menn og begge kjønn) i 2023 og 2024

⁶ Utførte årsverk som definert i PM-2019-13 i Statens personalhåndbok. DFØ kan bistå med uttrekk av data for denne rapporteringen.

⁷ Sykefravær = Det totale sykefraværet, dvs. summen av egenmeldt og legemeldt sykefravær avrundet til en desimal

- Turnover⁸ i 2023 og 2024

Tallgrunnlaget suppleres med en kortfattet beskrivelse av utviklingstrekk, samt eventuelle utfordringer og tiltak. I årsrapporten skal det videre gis en kortfattet vurdering av rekrutterings- og kompetansesituasjonen i etaten og av tilgangen på kompetanse fremover.

5.2 Rapport for 1. tertial

I rapport for 1. tertial skal Finanstilsynet gi en kort og overordnet vurdering av status for hvert hovedmål, med vekt på eventuelle vesentlige resultatavvik som er ventet ved årsslutt og avvik fra andre krav og forventninger i dette tildelingsbrevet. Ved vesentlige avvik skal korrigerende tiltak omtales. Rapporten skal også inneholde regnskapsstatus per 30. april og budsjettvurdering for hele året, se vedlegg 4. Resultatmatrise med prognose for årsresultat på styringsparameterne skal vedlegges rapporten. Se også vedlegg 2 for nøkkeltall som skal inngå i rapporteringen

Etaten skal sammen med 1. tertialrapport også oversende etatens overordnede risikovurderinger. Departementet viser til brev av 21. desember 2021 med nærmere føringer for de overordnede risikovurderingene.

I tillegg skal etaten rapportere på områder som er spesielt nevnt for rapportering i 1. tertial i tildelingsbrevet:

- Om det er vesentlige endringer i etatens risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) av 30. november 2022 og kommende supplerende ROS-analyse, jf. brev av 8. februar 2023 (jf. punkt 4.3).

5.3 Rapport for 2. tertial

I rapport for 2. tertial skal Finanstilsynet gi en kort og overordnet vurdering av status for hvert hovedmål, med vekt på eventuelle vesentlige resultatavvik som er ventet ved årsslutt og avvik fra andre krav og forventninger i dette tildelingsbrevet.

Ved vesentlige avvik skal korrigerende tiltak omtales. Rapporten skal også inneholde regnskapsstatus per 31. august og budsjettvurdering for hele året, se vedlegg 4. Resultatmatrise med prognose for årsresultat på styringsparameterne, skal vedlegges rapporten. Se også vedlegg 2 for nøkkeltall som skal inngå i rapporteringen

⁸ Hvis virksomheten inkluderer andre sluttårsaker enn oppsigelse for overgang til annen ny stilling utenfor virksomheten skal det opplyses om dette spesielt.

5.4 Rapportering av hendelser og avvik mv.

Dersom det skulle oppstå vesentlige avvik, hendelser eller uforutsette situasjoner, må Finanstilsynet straks ta kontakt med Etatsstyringsavdelingen i Finansdepartementet uavhengig av fastsatte rapporteringstidspunkter. Etaten skal også varsle departementet om hendelser med mulig mediemessig eller politisk interesse.

6. BUDSJETTILDELING

6.1 Stortingets vedtak

Stortinget har for 2024 vedtatt følgende bevilgninger for Finanstilsynets kapitler 1602, 1635, 4602 og 5580, jf. Innst. 5 S (2023–2024).

For kap. 1602 er følgende utgiftsramme vedtatt:

<i>Kap. 1602</i>		(i 1 000 kr)
Post	Betegnelse	Beløp 2024
01	Driftsutgifter	518 898
45	Større utstyrskjøp og vedlikehold, kan overføres.....	36 148
Sum kap. 1602		555 046

For kap. 1635 er følgende utgiftsramme vedtatt:

<i>Kap. 1635</i>		(i 1 000 kr)
Post	Betegnelse	Beløp 2024
70	Utbetaling av erstatning, <i>kan overførast</i>	90 000
Sum kap. 1635		90 000

For kap. 4602 er følgende inntektsramme vedtatt:

<i>Kap. 4602</i>		(i 1 000 kr)
Post	Betegnelse	Beløp 2023
03	Saksbehandlingsgebyr.....	14 000
08	Vinningsavståelse og overtredelsesgebyr mv.	500
Sum kap. 4602		14 500

Saksbehandlingsgebyrene (kap. 4602, post 03) må til enhver tid være godt tilpasset kostnadene ved dette arbeidet, og det må tilstrebes at en gebyrinntekt, så vidt mulig, mottas samme år som vedkommende kontroll er utført. Det vises også til brev fra Finansdepartementet av 10. desember 2018.

For kap. 5580 er følgende inntektsramme vedtatt:

<i>Kap. 5580</i>		(i 1 000 kr)
Post	Betegnelse	Beløp 2023
70	Finanstilsynet, bidrag fra tilsynsenhetene	565 046
Sum kap. 5580		565 046

Det vises for øvrig til omtale av kap. 1602, kap. 4602 og kap. 5580 i Prop. 1 S (2023–2024) for Finansdepartementet (fagproposisjonen).

Finansdepartementet viser til Reglement for økonomistyring i staten § 6 om departementenes plikt til å gjennomføre stortingsvedtak.

6.2 Budsjettmessige forutsetninger

Finanstilsynet har ansvaret for å planlegge virksomheten i 2024 slik at målene kan nås innenfor bevilgningsrammene, jf. Reglement for økonomistyring i staten § 9 og Bestemmelser om økonomistyring i staten, pkt. 2.2. Departementet forutsetter at etaten umiddelbart rapporterer om vesentlige endringer eller feil i budsjettforutsetningene.

Finanstilsynet må tilpasse etatens samlede aktivitetsnivå til etatens budsjetttramme slik at det ikke pådras utgifter uten at det er budsjettmessig dekning.

Øremerkede bevilgninger

For 2024 er det under kap. 1602, postene 01 og 45, avsatt henholdsvis 8 og 16,2 mill. kr til nedennevnte tiltak, og der beløpene vil være å betrakte som øremerket og derfor bare kan omdisponeres med departementets samtykke:

		(i 1 000 kr)
Tiltak		Beløp
Digitaliseringsprosjektet		24 200
Sum		24 200

6.3 Fullmakter

I vedlegg 3 omtales først årlige budsjettfullmakter. Dernest listes det opp fullmakter som er delegert Finansdepartementet, og som Finanstilsynet må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle. I tillegg omtales administrative fullmakter som er delegert til direktoratet i egne brev. Eksisterende fullmakter og de som nå meddeles, er en del av budsjettildelingen.

6.4 Budsjettildeling

Under henvisning til ovennevnte og Reglement for økonomistyring i staten § 7 meddeler Finansdepartementet med dette at det tas sikte på at Finanstilsynet i 2024 gis adgang til å disponere de bevilgninger og fullmakter som er beskrevet i dette brevet.

Med hilsen

Lars-Henrik Myrmel-Johansen e.f.
finansråd

Tina Engelsrud
ekspedisjonssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg

Kopi: Riksrevisjonen

STYRINGSKALENDER 2024 – FINANSTILSYNET

Måned	Aktivitet	Dato
Februar	– Forklaringer til statsregnskapet mv. for 2023 til FIN – Innspill til revidert nasjonalbudsjett 2024 til FIN	8. februar ⁹ Ultimo februar
Mars	– Årsrapport for 2023 til FIN	15. mars
April	– Årsmøte – FIN oversender foreløpige budsjetttrammer 2025 for Finanstilsynet etter rammekonferansen	17. april Primo april
Mai	– Tilbakemelding på foreløpige rammer til FIN – Oversendelse av rapport for 1. tertial	Medio mai 30. mai
Juni	– Møte om 1. tertialrapport mv. – FIN oversender brev om endringer ifm. revidert nasjonalbudsjett	18. juni Ultimo juni
September	– Rapport for 2. tertial til FIN	30. september
Oktober	– Regjeringen fremmer Prop. 1 S (2024–2025) for Stortinget – FIN sender ut brev om forslag i Prop. 1 S – Innspill til nysaldering av budsjettet for 2024 til FIN – Møte om 2. tertialrapport mv. – FIN sender ut tekniske retningslinjer for arbeidet med statsbudsjettet for 2026 (Budsjettskrivet for 2026)	Primo oktober Primo oktober Primo oktober 22. oktober Medio oktober
November	– FIN oversender foreløpig tildelingsbrev for 2025 – Forslag til budsjett 2026 fra Finanstilsynet til FIN	Medio november Ultimo november
Desember	– FIN oversender brev om endringer ifm. nysalderingen – FIN oversender tildelingsbrev for 2025	Ultimo desember Ultimo desember

Finansdepartementet legger opp til et eget møte med etaten i 2024 om langsiktige og strategiske tema. Departementet kommer nærmere tilbake til tidspunkt og innretning for et slikt møte.

Det bes om at tilsynets styreleder deltar på tertialmøter og årsmøtet mellom Finansdepartementet og Finanstilsynet, jf. styringskalenderen.

⁹ Retningslinjer og endelige frister vedrørende statsregnskapet mv. er gitt i eget brev av 14. november 2022 fra Finansdepartementet

NØKKELTALL FOR FINANSTILSYNET 2024

Finanstilsynet skal i tertial- og årsrapporteringen for 2024 rapportere om følgende nøkkeltall:

- Antall og andel IKT-hendelser som er fulgt opp
- Antall kontrollerte prospekter
- Antall og andel saker knyttet til shortsalg som er fulgt opp
- Antall og andel saker knyttet til meldeplikt som er fulgt opp
- Antall og andel saker knyttet til flaggeplikt som er fulgt opp
- Antall og andel signaler på ulovlig virksomhet som er fulgt opp
- Antall og andel mistenkelige saker knyttet til markedsadferd som er undersøkt

FULLMAKTER

Bevilgningsreglementet har flere bestemmelser som gir Kongen fullmakt til å fastsette unntak fra de hovedprinsipper som reglementet ellers er basert på. Gjeldende vilkår for bruk av unntaksbestemmelsene fremgår av R-110 *Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet*. Det vises også til Finansdepartementets veileder for statlig budsjettarbeid (R-0634 B) som forklarer budsjettfullmaktene nærmere. (Alle rundskriv fra departementet finnes på departementets hjemmesider.)

Nedenfor omtales to typer budsjettfullmakter: Først fullmakter som må delegeres for hvert budsjettår, jf. pkt. A. Dernest fullmakter som er delegert Finansdepartementet og som virksomheten må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle, jf. pkt. B. I tillegg omtales i pkt. C administrative fullmakter som er delegert til Finanstilsynet ved egne brev.

A. Budsjettfullmakt som må delegeres hvert år, og som med dette delegeres

- Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr på de vilkår som fremgår av R-110, pkt. 2.2.
- Fullmakt til å inngå leieavtaler (ekskl. husleieavtaler) og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret. Fullmakten gjelder på de vilkår som fremgår av pkt. 2.3 i R-110. For husleieavtaler gjelder vilkår og prosedyrer som fremgår av Kommunal- og moderniseringsdepartementets Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor, sist endret 13. januar 2017.

B. Budsjettfullmakt som er delegert Finansdepartementet og som etaten må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle

- Overføring av ubrukt bevilgning fra et år til det neste på de vilkår som fremgår av R-110, pkt. 2.5.
- Fullmakt til å omdisponere fra post 01 til post 45 på de vilkår som fremgår av R-110, pkt. 2.5.
- Overskride driftsbevilgning til investeringsformål mot innsparing i løpet av de tre følgende budsjettår som de vilkår som fremgår av R-110, pkt. 2.6.

C. Administrative fullmakter

- Fullmakter innen lønns- og personalområdet, jf. Finansdepartementets brev 2. februar 2018.
- I anledning statens erstatningsansvar ble (daværende) Kredittilsynet ved Finansdepartementets brev 21. mars 2000 gitt fullmakt til å behandle og avgjøre saker som gjelder beløp under kr 250 000. Øvrige vilkår fremgår av Justis- og beredskapsdepartementets rundskriv G-01/2017 Erstatningskrav mot staten – belastning av budsjettkapittel 471, post 71 og frafall av foreldelsesinnsigelse.

- Fullmakt til å videreselge utrangert løsøre. Etter utrangeringsinstruksen § 2 ligger myndigheten til å beslutte utrangering hos fagdepartement. Herved delegeres myndighet til Finanstilsynet til å beslutte utrangering og salg av enkelte eiendeler.

KRAV TIL RAPPORTERING OM BUDSJETTSTATUS

Finansdepartementet har følgende krav til rapportering av utgifter på kapittel 1602 i statusrapporter om budsjettsituasjonen:

- Det må fremgå hva som er disponibel bevilgning (sum budsjett), og hvordan denne har fremkommet (overført bevilgning, saldert budsjett, senere vedtatte endringer, refusjoner og bruk av merinntektsfullmakter).
- Regnskapstall fra statsregnskapet må presenteres for hver utgiftspost.
- Forbruk i prosent av disponibelt beløp må fremkomme.
- Staten må gi en utgiftsprognose for hele året.
- Avvik fra budsjett må angis i kroner.
- Vesentlige avvik må forklares og korrigerende tiltak må angis.

Finansdepartementet har følgende krav til rapportering av inntekter på kapittel 4602 og 5580 i statusrapporter om budsjettsituasjonen:

- Det må fremgå hva som er gjeldende budsjett.
- Regnskapstall fra statsregnskapet må presenteres for hver inntektspost.
- Staten må gi en inntektsprognose for hele året.
- Avvik fra budsjett må angis både i kroner og prosent.
- Vesentlige avvik må forklares.

Staten skal følge med på både utgifts- og inntektsutviklingen og snarest melde fra til departementet ved uventet utvikling.